

ÚVOD

Pedagogická teorie (a potažmo RVP ZUV) požaduje nejen inovaci ve výuce, ale též ověření (autoevaluaci) její vhodnosti pro žáka. Cílem tohoto mého akčního výzkumu bylo ověřit nový klavírní recitál žáka jako inovaci.

(Novým recitálem se rozuměl žákův zcela nový recitálový program čili souhrn pro žáka zcela nových, jím na předcházejícím recitálu dosud nehraných hudebních skladeb.)

Realizace klavírního recitálu je spojena s řadou problémů, které souvisejí s praktickou hudební přípravou žáka, ale i s jeho přípravou psychologickou a fyzickou. Zde připomenout je nutno zejména význam motivace žáka a výběr přiměřeného učiva i řadu svébytných obtíží klavírního recitálu jako veřejného vystoupení.

Kvalitativní výzkumný přístup má spočívat v důkladném studiu porozumění žité situace jejími aktéry. Se záměrem důkladně studovat i porozumět jsem do výzkumu zahrnul rodiče. Jasně vyjádřené postoje rodičů (otce a matky) spolu s dítětem k novému klavírnímu recitálu jako inovaci měly přispět k větší spolehlivosti ověření její vhodnosti pro dítě jako žáka.

Postoje dítěte k inovaci mohou být poznamenány efektem sociální žádoucnosti. I to byl důvod, proč rodiče takřkajíc „vtáhnout do výzkumu“ (a potažmo do autoevaluace) spolu s dítětem.

Robin, můj devítiletý žák, který měl svůj první klavírní recitál jako sedmiletý, byl hlavním subjektem akčního výzkumu.

V akčním výzkumu jsem pokračoval na ZUŠ Tišnov. (Tomuto výzkumu, zaměřenému na klavírní recitál dítěte mladšího školního věku, se jako učitel hry na klavír věnuji na ZUŠ Tišnov od roku 2006.) Akční výzkum trval jeden školní rok.

METODY

Hlavní výzkumná otázka zněla:

„Je pro dítě mladšího školního věku vhodný nový klavírní recitál?“

Otázka byla operacionalizována do čtyř položek:

1. *pozice hry na klavír v zájmové činnosti dítěte;*
2. *pomoc rodičů dítěti ve hře na klavír mimo školu;*
3. *náročnost přípravy klavírního recitálu pro dítě;*
4. *dopad uskutečněného klavírního recitálu na dítě.*

V souvislosti s rodinou bylo využito pozorování (hlavně dítěte) během klavírní výuky a interview.

VÝSTUPY

Položky hlavní výzkumné otázky byly zodpovězeny takto:

1. *pozice hry na klavír v zájmové činnosti dítěte byla **výrazná**;*
2. *pomoc rodičů dítěti ve hře na klavír mimo školu byla **účinná**;*
3. *náročnost přípravy klavírního recitálu pro dítě byla **únosná**;*
4. *dopad uskutečněného klavírního recitálu na dítě byl **příznivý**.*

Hlavní otázka byla tudíž zodpovězena celkově kladně (ba ideálně):

„Nový klavírní recitál pro dítě mladšího školního věku **je vhodný.**“

(Rozumí se, že za všech výše uvedených specifických podmínek týkajících se Robina jako hlavního subjektu výzkumu.)

ZÁVĚRY

Po klavírním recitálu Robin ani jeho rodiče nechtěli na dosavadním průběhu výuky hry na klavír na ZUŠ Tišnov – včetně případné další recitálové přípravy – nic měnit.

Zbývá ověřit možnost dalšího (= dalšího nového) klavírního recitálu u Robina i jiných dětí různého věku – žáků mé klavírní třídy. Dále, od výzkumných předpokladů se snažit dospět k teorii, ať již přinášející dosud nepředpokládaná či neznámá zjištění (zejména stran inhibitorů či rovnou destruktorů uvažovaného recitálu) nebo poučeněji potvrzující zjištění již známá.

(Tím spíše, že problematika vzdělávání na ZUŠ zatím zůstává stranou hlavního výzkumného zájmu.)

V dlouhodobém akčním výzkumu na ZUŠ Tišnov na dané téma proto budu dále pokračovat.

ZDROJE

Čáp, J., & Mareš, J. (2007). *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál.

Helus, Z. (2008). *Sociální psychologie pro pedagogy*. Praha: Grada.

Hendl, J. (2008). *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál.

Průcha, J., Walterová, E., & Mareš, J. (2003). *Pedagogický slovník*. Praha: Portál.

Švaříček, R., Šedřová, K., et al. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál.

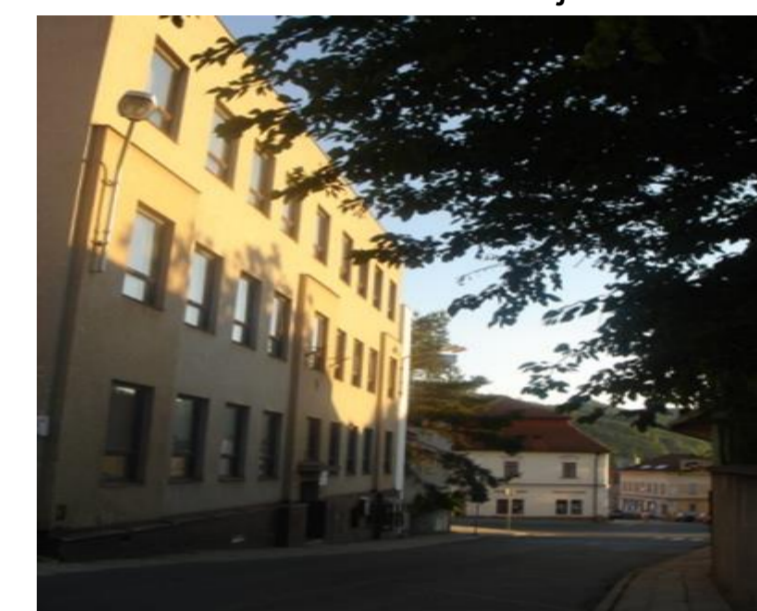
Vašíček, Z. (2011). Klavírní recitál dítěte mladšího školního věku v postojích rodiny. In T. Janík, P. Knecht, & S. Šebestová, *Konference ČAPV* (s. 223-227). Brno: Masarykova univerzita.

Z FOTODOKUMENTACE

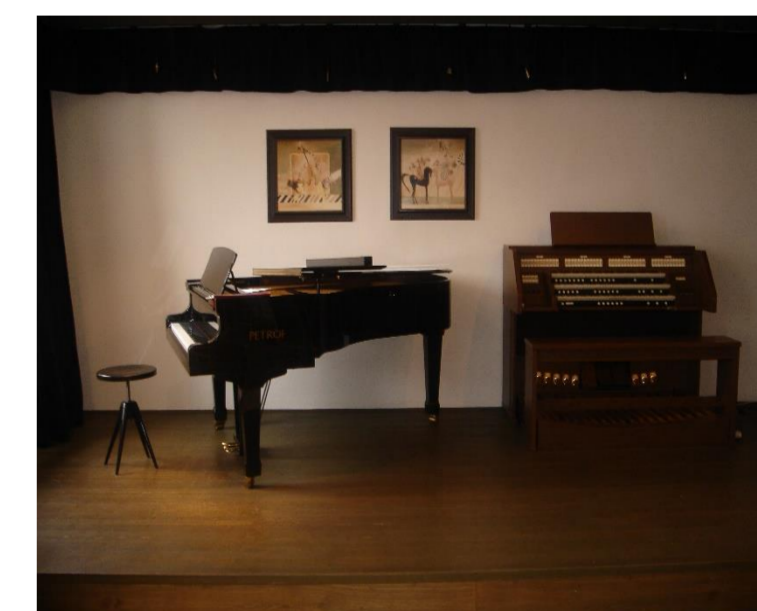
Tišnov – Věže kostela a radnice

Tišnov – Hlavní budova zdejší ZUŠ

ZUŠ Tišnov – Koncertní sál

Koncertní sál ZUŠ Tišnov – Recitál

